

Badanie homogeniczności psychologicznego, behawioralnego i fizjologicznego mechanizmu kompulsywnych zachowań seksualnych.

W projekcie badawczym podejmowana jest tematyka problemu Kompulsywnych Zachowań Seksualnych (ang. CSB – Compulsive Sexual Behavior). Zjawisko to dotyczy takich problemowych zachowań jak nadmierne kompulsywne oglądanie pornografii, kompulsywna masturbacja, przygodne i/lub płatne kontakty seksualne. Jest to coraz istotniejszy problem rozpatrywany z różnych perspektyw, w tym naukowej. Mimo wysokiego rozpowszechnienia problemu (od 1 do 6 %) nie znane są przyczyny ani mechanizm utrzymywania się problemu. Nikt do tej pory nie zadał również pytania czy zjawisko ma naturę homogeniczną czy heterogeniczną. Proponowany projekt został stworzony w celu zwiększenia wiedzy naukowej dotyczącej kompulsywnej seksualności m.in. poprzez opis funkcjonowania pacjentów doświadczających tego problemu w oparciu o metody nowoczesnej psychiatrii czy też zbadanie jednorodności zjawiska i odpowiedź na pytanie czy podobne objawy problematycznej aktywności seksualnej są u różnych pacjentów związane z różnym mechanizmem.

Zostanie opisane funkcjonowanie grupy pacjentów, w ramach 3 domen funkcjonalnych: pozytywnego i negatywnego systemu wartościowania oraz systemu funkcji poznawczych (m.in. zdolności kontroli zachowania, uwagi, podejmowania decyzji). Zostanie zrealizowany projekt badawczy pozwalający na wielopoziomowy opis z perspektywy poziomu deklaratywnego (pomiar poprzez kwestionariusze, strukturalizowany wywiad kliniczny oraz metodę dzienniczkową) behawioralnego (bateria procedur behawioralnych) oraz fizjologicznego (badanie za pomocą metody rezonansu magnetycznego). Przewidujemy, że pacjenci będą wykazywali deficyt funkcji poznawczych oraz większą wrażliwość na nagrody, zwłaszcza erotyczne oraz większą wrażliwość na bodźce negatywne, szczególnie bodźce wzbudzające lęk, w stosunku do grupy kontrolnej (nie doświadczającej problemu). Co więcej opisywane zjawisko będzie miało niejednorodną naturę, zostaną wyodrębnione podjednostki nozologiczne. Projekt składa się z dwóch badań. W pierwszym badaniu weźmie udział 100 osób (75 z problemem i 25 bez problemu – grupa porównawcza). Badani wykonają 7 procedur behawioralnych oraz wypełnią baterię kwestionariuszy, których wyniki ukażą deficyty w trzech problematycznych domenach, pozwolą także przetestować hipotezę o niejednorodnej charakterystyce zjawiska. Grupa pacjentów weźmie udział także w wywiadzie klinicznym oraz podłużnym pomiarze dzienniczkowym, dzięki którym zostanie stworzona charakterystyka symptomów, opis przebiegu i rozwoju psychopatologii. Na podstawie wyników z pierwszego badania zostanie wybrane zadanie, które najefektywniej mierzy deficyty w zakresie funkcji wykonawczych w grupie pacjentów. Zostanie przeprowadzone drugie badanie. W tym badaniu weźmie udział 60 osób, (30 pacjentów i 30 osób kontrolnych). Za pomocą metody rezonansu magnetycznego zostanie sprawdzone czy deficyt poznawczy w grupie pacjentów jest związany ze zmniejszoną aktywnością mózgu w trakcie wykonywania zadania poznawczego czy z deficytem strukturalnym tkanki mózgowej.

Rezultatem projektu będzie zwiększenie wiedzy dotyczącej problemu Kompulsywnych Zachowań Seksualnych, szczególnie mechanizmów powstawania i utrzymywania się problemu. Co więcej, potencjalnie wyniki badania pozwolą ocenić jednorodność natury zjawiska oraz dokładnie opisać problematyczne obszary funkcjonowania w perspektywie nowoczesnego i innowacyjnego rozumienia psychopatologii. Badanie pozwoli również wyodrębnić podjednostki nozologiczne opisywanego problemu. Uzyskana wiedza na znaczenie nie tylko dla rozwoju nauki, bowiem implikacje kliniczne wynikające z uzyskanych wyników badania pozwolą na skuteczniejszą i bardziej dopasowaną do potrzeb pacjenta pracę terapeutyczną. Ponadto wyniki badań będą stanowiły wkład w rozwój świadomości społecznej dotyczącej problemu m.in. poprzez rozwój strony internetowej <http://hiperseksualnosc.pl/>, która jest źródłem wiedzy o aktualnych wynikach polskich oraz międzynarodowych badań w podejmowanej tematyce.